

німецькомовними текстовими, аудіальними та аудіовізуальними матеріалами професійного спрямування.

Розвивальна ціль передбачає розвиток здібностей до сприйняття, аналізу, інтерпретації та критичного оцінювання професійно значущої інформації, представленої в німецькомовних текстах та аудіовізуальних матеріалах; формування мотивації до вивчення німецької мови та використання її у майбутній професійній діяльності; розвиток навчальної автономії, здатності до саморегуляції та рефлексії власної навчальної діяльності. Крім того, реалізація цієї цілі спрямована на розвиток когнітивних процесів (уваги, пам'яті, мислення), критичного мислення, інформаційно-аналітичних умінь.

Таким чином, ми окреслили цілі формування в майбутніх учителів професійно орієнтованої німецькомовної компетентності в аудіюванні та читанні.

ЛІТЕРАТУРА

1. Баб'юк О. В. Формування професійно орієнтованої англomовної компетентності в монологічному мовленні майбутніх фахівців сфери туризму: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.02 / Терноп. нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Тернопіль, 2019. 274 с.
2. Баб'юк О. В. Цілі та зміст формування професійно орієнтованої англomовної компетентності в монологічному мовленні майбутніх фахівців сфери туризму. Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: педагогіка. Тернопіль, 2017. № 4. С. 175-184.
3. Задорожна І., Блумгардт С. Система вправ для формування професійно орієнтованої німецькомовної компетентності в аудіюванні та читанні в майбутніх учителів. Іноземні мови. 2025. № 3. С. 21-29. <https://doi.org/10.32589/1817-8510.2025.3.352545>

Вигура Анна

здобувач другого рівня вищої освіти,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник: Бабій Л. Б., кандидат філологічних наук,

доцент кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ФОРМУВАННЯ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

В умовах глобалізації та стрімкого розвитку інформаційних технологій одним із пріоритетних завдань мовної освіти є забезпечення якісного та ефективного формування іншомовних компетентностей. Особливої актуальності набуває проблема індивідуалізації навчання, яка передбачає врахування індивідуальних особливостей учнів – рівня мовної підготовки, стилю навчання, темпу засвоєння матеріалу та пізнавальних інтересів.

Лексична компетентність є фундаментом іншомовного спілкування, оскільки без достатнього словникового запасу неможливе повноцінне сприйняття та породження мовленнєвих висловлювань.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що проблема індивідуалізації навчання іноземної мови перебуває в центрі уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників. Зокрема, у роботах І. Унт, А. Границької, О. Пехоти розроблено теоретичні засади індивідуалізації освітнього процесу [2, с. 481]. Питанням формування лексичної компетентності присвячені праці Н. Баграмової, О. Бігич, Р. Мартинової, які підкреслюють важливість диференційованого підходу до відбору та презентації лексичного матеріалу [1, с. 57].

Потужним інструментом реалізації індивідуалізованого підходу є цифрові технології, які відкривають широкі можливості для персоналізації навчання. Адаптивні навчальні платформи (Duolingo, Quizlet, LingQ) дозволяють формувати індивідуальні навчальні траєкторії, регулювати складність завдань відповідно до рівня учня та забезпечувати миттєвий зворотний зв'язок [3]. Використання таких інструментів дає змогу кожному учню просуватися у власному темпі, що особливо важливо в умовах гетерогенних класів основної школи.

Лексична компетентність розглядається як здатність учня правильно розуміти та вживати лексичні одиниці в усному й писемному мовленні відповідно до комунікативної ситуації. Вона охоплює знання форми, значення та вживання слова, а також уміння встановлювати зв'язки між лексичними одиницями. Формування лексичної компетентності є складним процесом, що потребує багаторазового повторення матеріалу та врахування індивідуальних особливостей учнів.

Особливої уваги це потребує в учнів 5–9 класів, які перебувають у перехідному віці, коли мотивація до навчання може суттєво коливатися. У цьому контексті індивідуалізація навчання виконує не лише навчальну, а й мотиваційну функцію: учень, який отримує завдання відповідно до свого рівня, відчуває успіх і прагне рухатися далі. Саме цифрові застосунки здатні забезпечити таку індивідуалізацію в умовах реального класу.

Практична реалізація індивідуалізованого підходу до формування лексичної компетентності може здійснюватися через поетапне використання цифрових застосунків. Зокрема, на етапі первинного ознайомлення з лексиною ефективним є використання Quizlet, що забезпечує візуалізацію та закріплення значення слів. Для довготривалого запам'ятовування доцільним є застосування Anki, який базується на інтервальному повторенні. На етапі формування продуктивних навичок може використовуватися LingQ, що дозволяє працювати з лексиною в контексті автентичних текстів. Такий підхід сприяє врахуванню індивідуального темпу навчання та підвищує ефективність засвоєння лексичного матеріалу [3].

Таким чином, індивідуалізація формування лексичної компетентності учнів основної школи засобами цифрових технологій є перспективним

напрямом сучасної методики навчання іноземних мов. Використання цифрових застосунків забезпечує системний перехід від пасивного розпізнавання слів до їх активного вживання у мовленні. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у вивченні ефективності конкретних цифрових інструментів в умовах українських шкіл та розробці методичних рекомендацій для вчителів іноземної мови.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.
2. Лавриш Ю. Е. Індивідуалізація навчання іноземних мов студентів інженерних спеціальностей в умовах цифрового соціуму : монографія. Київ : Центр учбової літератури, 2020. 352 с.
3. Boroughani T. et al. Mobile-assisted academic vocabulary learning with digital flashcards and self-regulation. *Frontiers in Psychology*. 2023. Vol. 13. URL: <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1081901> (дата звернення: 10.04.2026).

Видаш Анастасія

здобувач другого рівня вищої освіти,

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Науковий керівник: Дячук Н. М., доктор філософії,

викладач кафедри англійської філології та методики навчання англійської мови

АВТЕНТИЧНІ ВІДЕОМАТЕРІАЛИ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

У сучасних умовах знання англійської мови вже не сприймається як щось додаткове – це фактично базова навичка, яка відкриває доступ до освіти, роботи, інформації та міжнародного спілкування. Особливо це відчувається зараз, коли світ максимально відкритий, а події в Україні змусили багатьох людей взаємодіяти з іншими культурами та країнами. У такій ситуації важливо не просто знати мову на рівні правил, а вміти нею користуватися в реальному житті. Саме тому велика увага приділяється формуванню англомовної лексичної компетентності старшокласників [1, с. 311].

На практиці дуже часто виникає одна і та ж проблема. Учні вчать слова, виконують вправи, засвоюють граматику, але коли справа стосується реального мовлення, то їм складно щось сказати. Вони довго підбирають слова, бояться зробити помилку, або просто не можуть швидко сформулювати думку. Це свідчить про те, що знання є, але вони не переходять у навичку.

Саме тут важливо розуміти, що таке лексична компетентність. Це не просто знання слів, а вміння правильно використовувати їх у мовленні та розуміти інших. Вона включає лексичні навички, знання і здатність застосовувати їх у різних ситуаціях. Тобто учень має не лише пам'ятати слово, а й вміти швидко і доречно його використати [2, с. 16].